

BEZGREŠNO ZAČEĆE BLAŽENE DJEVICE MARIJE

Zanimljivo je da danas mnogo katolika ostaje prilično zbunjeno u odnosu na sam sadržaj blagdana Bezgrešnog začeca. Bila sam slobodna pitati nekoliko praktičnih vjernika katolika znaju li na što se odnosi ovaj blagdan. Prvo što sam primijetila u njihovim odgovorima je činjenica da ih pomalo zbunjuje sam njegov smještaj unutar liturgijske godine. Naime, slavimo ga 8. prosinca, koji se uvijek nalazi u vremenu Došašća, pripreve za Isusovo rođenje. Iz ovoga, kako sam mogla primijetiti, kod mnogih slijedi zaključak da se radi zapravo o Isusovom začecu, a ne Marijinom. Ukratko, ispitanici na kraju nisu bili sigurni što točno slavimo ovim blagdanom.

Kako ovdje nije riječ o dobivanju rezultata na temelju nekih anketa već isključivo o uvodu u pojašnjenje značenja blagdana Bezgrešnog začeca BDM, za početak donosim riječi pape Pija IX. čijom bulom *Ineffabilis Deus* od 8.12.1854. godine biva proglašena dogma o Bezgrešnom začecu blažene Djevice Marije: „Određujemo da je nauka koja drži da je Blažena Djevica Marija od prvoga časa svog začeca bila, posebnom milošću i privilegijem Svemogućeg Boga, po zaslugama Krista Isusa Spasitelja ljudskog roda, sačuvana od svake ljage istočnoga grijeha...“

Marija je bezgrešna, odnosno bezgrešno začeta, a to znači da je od prvog časa svog života sačuvana od grijeha, istočnog grijeha, u kojem se začinju i rađaju svi ljudi. Ova istina o Marijinom začecu na neki način ima svoje uporište u Svetom Pismu. Ovdje se misli na tekst Lukinog evanđelja (Lk 1,28), gdje anđeo Gabrijel, u trenutku navještenja Mariju pozdravlja kao „milosti punu“. Doista, da bi bila Spasiteljeva Majka, Marija je bila obdarena darovima koji su u skladu s jednom tako uzvišenom ulogom. Ona je, dakle, oslobođena svake ljage grijeha od trenutka kada je začeta ljubavlju svojih roditelja. Mnogima je takav nauk bio teško prihvatljiv jer su se pitali kako je moguće da bi Marija bila otkupljena prije dolaska Otkupitelja. No, Marijina bezgrešnost, koja ju resi od njezinog začeca, potpuno joj dolazi od Krista: ona je „otkupljena na uzvišen način u vidu zasluga svoga Sina“¹. Marija je od Boga izabrana, u Kristu, „prije postanka svijeta“.

Slavlje Bezgrešnog začeca se, kao uostalom i čitavo Marijino štovanje, u Crkvi polagano razvijalo. U svojim prvim stoljećima Crkva je bila u sukobu s krivovjercima te stoga pozvana točno odrediti istine vjere - da je utjelovljeni Božji Sin pravi Bog i pravi čovjek, da mu je, nadalje, božanstvom jednaka treća božanska osoba, Duh Sveti. A to je onda osvijetlilo i,

¹ Usp. II. Vatikanski sabor, *Lumen gentium*, 56.

431. godine na efeškom saboru, potvrdilo činjenicu da je Marija, jer je rodila Bogočovjeka, prava Bogorodica.

Svetkovina Bezgrešnog začeća u Rimski je kalendar unesen u 15. stoljeću i od tada se ova vjerska istina još više širila. Konačnu potvrdu i službeno priznanje od Crkve, ovaj je Blagdan dobio 8.12.1854. godine, kada je, kako je već ranije spomenuto, papa Pio IX., bulom *Ineffabilis Deus*, proglasio dogmu o Bezgrešnom začeću blažene Djevice Marije.

Sam je sveti Franjo posebno štovanje iskazivao nebeskoj Majci, Blaženoj Djevici Mariji. Proglasio ju je zaštitnicom svog Reda. Tako, slijedeći sv. Franju, svi franjevci i franjevke imaju jedan poseban odnos prema svojoj zaštitnici. Posebno treba istaknuti blaženog Ivana Duns Scotta (1270.-1308.), franjevca, koji je uvelike zaslužan za razvoj dogme o Bezgrešnom začeću. On je svojim promišljanjima išao u prilog onome što je kasnije proglašeno u ovoj dogmi.

Godine 1645. Franjevački je red upravo Bezgrešnu službeno izabrao kao svoju zaštitnicu. Također su franjevci uveli brojne molitve i procesije u čast Bezgrešne. Ovdje je od osobite važnosti naglasiti da je i molitva **Anđeo Gospodnji** uvedena u 13. stoljeću od jednog franjevca, sv. Bonaventure, tadašnjeg biskupa, kardinala i generalnog ministra Reda.

Za kraj, moram istaknuti kako smo mi, franjevci i franjevke ovog mjesnog bratstva ponosni na ime koje nosi naše bratstvo –Bezgrešno začeće BDM. Blaženoj Djevici Mariji, bezgrešno začetoj, upravljamo naše molitve i vjerujemo i uzdamo se u njezin vječni zagovor!